

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
(SZTAB GENERALNY)

8159 J₂
Warszawa, dn. 26 września 1921 r.

Oddział II.

Ref "A". № 2423 /II.

DO

ADJUTANTURY GENERALNEJ.

Przedkłada się w załączeniu raport z Moskwy.

1 załącznik.

W z. Szefa Oddziału II. Sztabu Gen.:

Jankowski mjr

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

ADJUTANTURA GENERALNA
NACZELNIEGO WODZA

8159 J₂
Wpłynęło dn. 29. IX 1921 roku
Wyszło dn. _____ 1921 roku
Załączników _____

PLACOWKA WYWIADOWCZA

"SOWA".

Sprawozdanie o Czerwonej Armji.-

Wedle danych zawartych w przygotowanym na dzień 1 września referacie o stanie broni w Republice dla Trockiego, stan ten prócz drobnych różnic jest ten sam, jaki był przed 2 tygodniami meldowanym już stąd do Sztabu Generalnego. Niestety nie udało się wyostać jego odpisu, lecz tylko niektóre wyżniejsze różnice pomiędzy nim, a nami przesłanym.

Jedną z ważniejszych cyfr, jest cyfra karabinów potrzebnych armji wedle etatów lit. "A" /czasu wojennego/ a mianowicie wedle wymienionego etatu armja potrzebuje 848,000 karabinów /linjowych. Do tej sumy brak 24,000 karabinów.

Prócz tego potrzeba około 60,000 karabinów japońskich. Tych nie brak. Na składach posiada Czerwona armja w dyspozycji Głównodowodzącego 46.000.000 naboju karabin., a oprócz tego 2,000,000 na składach innych. Cyfry armat 3 calowych i 48 linjowych haubic podobne do podanych poprzednio. Armat zaś ciężkich 42 linjowych i 6 calowych obecnie wykazują mniej.

II.

Rozkazano ostatnio sformować po jednej samodzielnej polowej lekkiej baterji, po 1 szwadronie i kompanji łączności dla każdej samodzielnej brygady strzeleckiej. Etaty ich podane były już poprzednio.

III.

W operacyjnym Oddziale Sztabu R.K.K.A. przygotowanym jest do podpisu, rozkaz o zmianie składu wojskowych okręgów /oczem już ostatnio było meldowane/ wedle którego: Orłowski i Nadwołżański wojskowe okręgi zostają zlikwidowane, a wchodzące w ich skład gubernie przechodzą do okręgów sąsiednich: gub. Briańska - do frontu zachodniego /gdzie ten dalej tak się nazywa, zamiast okręgu/; gub. Woroneńska i Kurska do Chałkowskiego woj. okręgu; Orłowska, tambowska, Penzeńska i Niżegorodzka do Moskiewskiego woj. okręgu.

Jest zamiar przyłączenia gub. Wołogodzkiej i Archangielskiej do Piotrogrodzkiego woj. okręgu, jednak możliwym jest, że te gubernie pozostaną przy okręgu Moskiewskim, o co wspomniany okręg będzie się starał.

29/VIII wyjechał z Moskwy Głównodowodzący na front zachodni. Oficjalnym powodem tej podróży jest silnie rozwinięty w Witebskiej gub. "bandytyzm", -m.Lepel jest zajętem przez powstańców. W Witebskiej gub. bandy powstańcze napadają na pociągi i niszczą linje komunikacyjne.

30/VIII.wyjechał z Moskwy Trocki - do Kijowskiego wojennego okręgu.

V.

Opracowanie "instrukcji mobilizacyjnej" jeszcze nie zostało zakończone. Na wypadek mobilizacji drugorzędowych oddziałów /wtóroocze rednych czastiej"/ wydawane są dorywcze rozporządzenia; nowego w tym względzie niama nic.

G.U.W.U.Z./Gławnoje uprawlenie wojenno-uczebnych zawiedienij"/ ma zamiar rozszerzenia sieci szkół i kursów dla komsostawa do 700 w całej respublice.

VI.

Zawsze w związku z jakimś wypadkami nieprzyjemnymi dla sowieckiej władzy, w Moskwie zastosowanemi są wzmobnione środki bezpieczeństwa i ostrożności. To samo dzieje się teraz w związku z ostatnimi wypadkami w Piotrogradzie; daje się zauważyć wzmożona działalność W.OZ.K., oddziałów specjalnego naznaczenia i.t.p. Do tego rodzaju historii, publiczność moskiewska jest przyzwyczajona. Tego rodzaju występowaniem, bolszewicy podniecają nastrój ogółu. Ważniejsze centralne wojskowe biura i urzędy obstarwane są silnie wartami i wszelkiego rodzaju formalnościami. W miejskich telefonach prowadzi się intensywne podsłuchiwanie rozmów abonentów.

Z wyżej wymienionych powodów musi się zachowywać ogromną ostrożność.-

VII.

a/Nie posiadająca określonej organizacji grupa wojsk. w Tambowskim rejonie /Tukaczewskiego/ operująca przeciwko bandom Antonowa, pozostaje tam dalej, aż do wiosny i rozformowana nie będzie.

b/Wydano rozkaz, by w przeciągu miesiąca przeprowadzić w armji. przekolenie komsostawu w oddziałach linjowych i sprawdzić znajomość i przepisy wojskowych.

c/Zadnych przedsięwzięć, ani danych, któreby mogły świadczyć o jakiejkolwiek mobilizacji - niama.-

VIII.

a/Wedle wiadomości otrzymanych z Oddziału organizacyjnego Sztabu

R.K.K.A./Antipiewskij per.6/ 3 brygady kursantów przetransportowano ku granicom Rumunii pod pozorem wielkich manewrów.

b/Na odbytem niedawno zjeździe dowódców okręgów wojskowych, między innymi zdecydowano, obecnym mundur noszony w Czerwonej armji zmienić i opracować nowy. Życzenie dowódców okręgów, by sprowadzić do armji tytuł "oficera" nie uzyskało aprobaty.- Oprócz regulaminu dyscyplinarnego komisja regulaminowa /o której było meldowanem poprzednio/ przegląda również regulamin służby wewnętrznej.

c/Słynny stary generał carskiej armji Kuropatkin został zabity sąsiadem starszych chłopów tej wsi, w której ~~niektórzy~~ ostatnio mieszkał i gdzie ~~niektórzy~~ uczył dzieci w szkole. Stracony został za to, że wedle ich psychologii, on jest winowajcą całego nieszczęścia Rosji, ponieważ przegrał wojnę z Japonją. Chłopi rozumują, że gdyby wojnę z Japonją wygrał, nie byłoby wojny światowej, a co zatem idzie, rewolucji i bolszewików.-
Charakterystyczne.

IX.

Naczelnikiem wojskowej Akademji /dawniej - Generalnego Sztabu/ mianowanym został Tukaczewski /Czerwonym Napoleonem zwany, z pochodzenia Polak/ pobity pod Warszawą.

Obecnie odbywało się zakończenie I kursu i wypuszczenie pierwszych czerwonych "gensztabistów", którzy za przykładem starego prawdziwego generalnego sztabu, zaraz nałożyli na mundury akademickie odznaki z orłami, dawnej ~~carskiej~~ cesarskiej akademji. Charakterystyczne.

X.

Wiadomości podane ostatnio w gazetach moskiewskich o spisku w Piotrogradzie tyczą się jeszcze czerwca. Opublikowano je, celem usprawiedliwienia odbywających się obecnie masowych aresztowań i ukrycia prawdy, że flota bałtycka została sprzedaną Anglikom za artykuły żywnościowe. 3 krążowniki "niepewne" zostały skierowane do Nygi, gdzie otrzymały rozkaz rozrojenia się. To miało wywołać niezadowolone i niewiarę. Część marynarzy rozkazowi się poddała, a część przeszła do Estonji. Jeden z morskich oficerów miał się zjawić do słynnego Joffego i zabić go z rewolweru, jako też żonę jego i dzieci. Epizod ten miał być opisanym w angielskim "Times". Wiadomość ta pochodzi od generała Prusikowa.

Moskwa - 5.IX.21.

Za zgodność od isu:

RUSSIAN
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Moskwa 5.IX.21.